

Karantinada Barış: STK'lar Barışı Konuşuyor

Yazar: Atiye Eren | 14 Mayıs 2020

Atiye Eren

Barış alanında faaliyet yürüten sivil toplum örgütleriyle Covid-19 salgınının insan hakları ve barış hakkı boyutlarını tartışmak adına “Karantinada Barışı Düşünmek” başlıklı interaktif bir söyleşi gerçekleştirdik. Söyleşide Demir Leblebi, Diyarbakır Siyasal Sosyal Araştırmalar Enstitüsü (DİSA) ve Barış Vakfı temsilcileri yer aldı.

Covid-19 salgını tüm dünyayı etkisi altına almaya devam ediyor. Salgının sosyal, ekonomik ve toplumsal yönlerinden söz etmek kadar insan hakları ve barış hakkı boyutlarını tartışmak da önem kazanıyor. Salgınının başladığı günden bugüne birçok insanın tam olarak sağlık hakkına ulaşamadığı, adaletli bir sosyal güvenlik hakkına erişemediği, savaştan dolayı göç etmeye zorlanmış mültecilerin hijyenik su ve sabuna erişemediği, savaşın devam ettiği kimi yerlerde ise elektrik-su gibi sıkıntıların yaşandığı ve eşitsiz infaz yasasının kabul görmesi gibi kimi uygulamaların yapıldığı düşünüldüğünde bu tartışmanın aciliyeti de örnekendirilmiş oluyor. Bu kapsamda fiziksel/sosyal mesafelenmenin ve sağlık hakkının çokça dillendirildiği şu zor günlerde barışı konuşmanın önemini, barış alanında faaliyet yürüten sivil toplum örgütleriyle konuştuk. Yapılan çevrimiçi söyleşide öne çıkan başlıklar şöyle;

“Fiziksel mesafe barışla mesafelenmeye dönüşmemeli”

Barış Vakfı’ndan Fatma Bostan Ünsal Covid-19 salgınıyla birlikte dijital ortamın fazlasıyla kamusal olduğunu, böylece alınan fiziksel mesafe önlemlerinin barışla bir mesafelenmeye

dönüşmemesi gerektiğine değiniyor:

“Covid-19 salgını herkesi etkilediği gibi barış çalışması yürüten sivil toplum kuruluşlarını da etkiledi. Fakat bizler bu süreçte gördük ki dijital ortam fazlasıyla kamusal bir alana dönüştü. Bizler de üretimimizi ve çalışmalarımızı bu mecrada yapmalı, bu çalışmalarını daha çok söylemeli ve dillendirmeliyiz. Yani fiziksel mesafe tedbirlerimiz barışla bir mesafelenmeye dönüşmemeli.”

“Her koşulda her süreçte barıştan söz etmek önemli”

Diyarbakır Siyasal ve Sosyal Araştırmalar Enstitüsü’nden Derya Çok Covid-19 salgınıyla birlikte, pandeminin sağlık hakkı boyutuyla birlikte bir insan hakları meselesine de dönüştüğünü belirtiyor:

“Pandemi süreci ile birlikte sosyal, ekonomik birçok sorunla karşılaştık. Fakat bu sorunlar ve sorunların çözüm yolları bizlere yine barışın anahtar olduğunu gösterdi. Süreçle ilgili en yakıcı sorunlardan biri değişik toplumsal ve ekonomik koşullardaki bölgelerde, köylerde, en yoksul ailelerin, göçmenlerin ve mültecilerin yoğun yaşadığı yerlerde bilişim teknolojilerine erişimde ve kullanmada eşitsizliklerin olmasıydı. Savaşa, silahlanmaya harcanan milyonlarca paranın yarısı dahi sağlığa, eğitime harcarsa şu an farklı bir tablo belirirdi karşımızda. Bu nedenle her ne olursa olsun her koşulda barıştan söz etmek önemli.”

“Pandeminin toplumsal cinsiyet boyutunu barışla kurgulamak gerek”

Demir Leblebi’den Sevna Somuncuoğlu, her kriz döneminde olduğu gibi Covid-19 kriziyle de cinsiyet eşitsizliğinin derinleştiğini belirterek devamında şunları vurguluyor:

“Her kriz döneminde olduğu gibi salgın sürecinde de krizden en çok etkilenenler kadınlar oldu. Ev içine kapanan kadınların ve kız çocuklarının hane içinde sorumluluklarında ciddi bir artış var. Aynı zamanda kadına yönelik şiddetin korkunç bir şekilde arttığına dair de ciddi veriler mevcut. Tüm bu eşitsizlikleri, barış meselesinin toplumsal cinsiyet bağıyla birlikte kurmanın önemini dillendirmek gerekir.”